

59

STOCKHOLMS STAD
Kommunstyrelsen
Registraturet

Ink. 2015-09-07

Dnr. 106-1381/2015

RT

Motion av Anna König Jerlmyr (M) och Cecilia Brinck (M) om att ge kommunerna verktyg för ett tryggt och snyggt offentligt rum

Det offentliga rummet – gator och trottoarer, torg och parker, kajer och lekplatser – är en väsentlig del av varje stad. Det är i "utrymmet mellan husen" som spontana möten kan ske, där vi promenerar, fikar, demonstrerar eller bara vistas.

Kvaliteten på miljöerna i det offentliga rummet viktig för upplevelsen av hur det är att vistas i Stockholm. Offentliga miljöer som är skräpiga, vandaliserade eller skumt upplysta skapar en känsla av otrygghet. Ett attraktivt offentligt rum kännetecknas av att det är rent, helt, snyggt och överblickbart.

Eftersom det offentliga rummets själva syfte är att vara tillgängligt för alla människor på lika villkor krävs också att det finns enkla, tydliga regler för hur det får nyttjas. Det gäller allt från att uteserveringar måste lämna plats på trottoaren åt barnvagnar och personer med funktionsnedsättning till att fordon inte får parkeras framför garageutfarter. Efterlevnaden av sådana till synes triviala regler är viktig för att det offentliga rummet ska vara tillgängligt för alla på lika villkor.

Upprätthållandet av trygghet i det offentliga rummet är med naturlighet en väsentlig uppgift för kommunen. Det behövs ett samordnat och opartiskt ansvarstagande för platser och ytor som alla medborgare har rätt att fritt nyttja och vistas på men där många olika aktörer och fastighetsägare kan vara berörda. Likaså är det ett ansvar för det allmänna att tillse att gällande lagar och regler för beteenden på allmän plats efterlevs och att lagföra överträdelser.

Stockholm är en fantastisk stad med stora kvaliteter i de flesta av sina offentliga miljöer. Men vi ser dessvärre att stadens ansvarstagande är alltför begränsat och inte tillräckligt högt politiskt prioriterat. Tyvärr finns flera exempel på att Stockholms offentliga rum långt ifrån alltid är så trygga och snygga som stockholmarna – och besökare – har rätt att förvänta sig.

En utmaning som Stockholm möter är att allt fler olagliga boplatser växer fram på stadens gator och torg samt i parkerna. Det är en utveckling som inte är förenlig med svensk lagstiftning eller stadens ordningsföreskrifter. Stockholmare undviker att vistas i parker på grund av boplatser och sanitära olägenheter samtidigt som många vittnar om svårigheter att ta sig in i sina portuppgångar och utmed gator på grund av sovplatser. Svensk lag måste gälla lika för alla, samtidigt som det är viktigt att arbeta för en lösning som kombinerar hänsyn till socialt utsatta människor med berättigade krav på trygghet och ordning i det offentliga rummet.

De senaste månaderna har Stockholm blivit allt mer skräpigt och stockholmare vittnar om överfulla papperskorgar, fimpar och annat skräp som ligger slängt på marken samt en kraftig nedskräpning i våra parker. Det finns ett förbud mot nedskräpning och straffet för detta är böter. Det är dock inte ett brott som prioriteras av polisen men en väldigt viktig fråga för att få människor att ta ett större eget ansvar för att skapa en trevligare, trivsammare och tryggare stadsmiljö.

Det har också rapporterats om ett växande fusk med handikapptillstånd. Parkeringsvakter i Stockholm vittnar om att så många som 70 procent av alla tillstånd som används på

Stockholms gator är felaktiga och/eller förfalskade. Det innebär att det gällande regelverket regelmässigt åsidosätts. Det är oacceptabelt, särskilt med tanke på att dessa bestämmelser är avsedda att underlätta för människor med funktionsnedsättning.

Också dubbdäcksförbudet på Hornsgatan utgör ett exempel på en bestämmelse vars efterlevnad inte prioriteras. Polisen säger själva att de inte har någon möjlighet att prioritera frågan och bedömde 2013 att det rör sig om 7 000 bilar per dygn under vintern som chansar och använder dubbdäck på Hornsgatan. Dubbdäcksförbudet på Hornsgatan har över lag gett positiva effekter på dubbdäcksanvändningen lokalt samt haft positiva effekter på partikelhalterna. Då är det viktigt att säkerställa att den gällande bestämmelsen faktiskt respekteras.

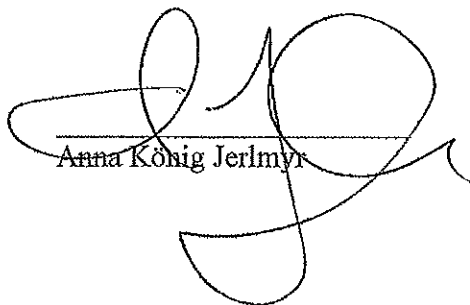
Exemplen ovan visar på att mycket kan göras för att göra vår vackra huvudstads offentliga rum ännu mer attraktiva, trygga och trivsamma att vistas i. Det som krävs är politisk vilja. Vissa åtgärder kan enkelt och snabbt vidtas av stadens ledning: att med tydliga direktiv och budgetprioriteringar till framförallt trafiknämnden, men även stadsdelsnämnderna och övriga berörda nämnder, upprätthålla en nolltolerans mot nedskräpning, skadegörelse och klotter på allmän plats.

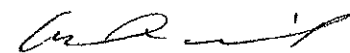
Men för att upprätthålla de lokala ordningsföreskrifterna och säkerställa efterlevnaden av exempelvis förbud mot nedskräpning eller dubbdäcksförbud krävs mer. Det är fullt rimligt att denna typ av förseelser prioriteras lågt av polisen. Men då krävs insatser på annat håll för att axla ansvaret för denna uppgift. Vi anser att det naturligen borde vara en uppgift för kommunen att se till att lokala regler, som exempelvis ordningsföreskrifter och trafikföreskrifter, efterlevs och att överträdelser bötfälls. Detta är dock något som kommunerna saknar möjlighet till idag. Vi anser därför att Stockholm ska be regeringen om att utreda den nödvändiga lagändringen för att ge kommunerna verktygen för att säkerställa ett tryggt och snyggt offentligt rum i form av lokala ordningsvakter med befogenhet att exempelvis bötfälla överträdelser av trafikföreskrifter eller ordningslagen.

Med hänvisning till vad som ovan anförts yrkar vi att kommunfullmäktige beslutar följande.

att kommunstyrelsen ges i uppdrag att hemställa hos regeringen om att tillsätta en utredning av vilka förändringar i lagstiftningen som behöver göras för att ge kommunerna nödvändiga befogenheter att genom upprätthållande av bland annat lokala ordningsföreskrifter och trafikföreskrifter säkerställa trygghet och ordning på allmän plats.

Stockholm den 2 september 2015

Anna König Jerlmayr

Cecilia Brinck